

Kis

LÁRT

IRODALMI FOLYÓIRAT

Farkas András

Szemek csipkefátylak mögött

Ezt már láttam valahol.
Akkor is mély hatást gyakorolt rám.
Álmomban is Ő néz engem.
Meg kell merevednem.
Sóbálvány leszek.
Lót felesége, az izraelita.
Sirokkó fúj, ha Rád nézek.
Sírokra lépek.
Síkokra.
Más dimenzióba.
Eltévedek.
Mert nyitott szememmel nem látom,
Hol van a testhatárom.
Három vonal csak a lelkem.
Míg ezt a hölgyet ki nem hevertem.

2019/3 133. szám

Kis LÁRT az INTERNETEN! www.kislant.hu

Egry Artúr

fiamnak

szabaddá csak a harc
a küzdelem tud tenni
tétlen kezeket senki sem
látott még láncot leverni!

köpj a padlóra talán
ahogyan vélekedem én is
ugyan nem vettem magamra
bár tettem volna meg – mégis!

mert nem öltem én
nem lettem a hatalomért hentes
mégsem maradtam meg
e mocsoktól büntől mentes

tiszta akartam maradni
ment a szennytől és vértelen
mégis én vagyok ma itt
ki szemedbe nézni képtelen!

négy után

(szocreal)

sötét volt még,
négy után ébredtem
valami éretlen zajra

azon tűnődtem,
szomszédom megy a gangra
a közös illemhely felé,

itt, a teremtés óta élek
félek a társbérlet örök,
hiába körmölök,
nem jutok ötről – hatra,

reggelente, mikor felöltöm

kopott ruhám magamra,
sorsom is főzelék szagú.

hrabal macskái

cérna szálon leng a reggel
érzékeny mint óra-inga
plasztik lemez pörög bennem
karcos recsegő pacsirta

pár suta lépés csak a házig
vár egy kedves macska-tánc
takarítsd a havat az út is fázik
macska nem tart maszka bált

vaksi tükröm csüng a fényben
arra nézni sem merek
nincs már senkim nagyon régen
a macskák nem emberek

és a miért? mindegy-magány
pirulákkal jár az este kint
hideg a reggel ágyban talál
macskákkal újra és megint

olvad a csend

olvad a csend a nagy melegben
vársz a fehér suhogásban
lassan folyik szét a kegyelet
mint kiömlő leves a tiszta abroszon

a boncmestert hallgatod
a szomszéd családnak félszavakkal
sálát javasol és kendőt, ami jól takar

– másodszor szólítanak –
kitöltöm ezt is
és ezt is

mit gondolsz,
csak a doktor úr írhatja alá?

Kondor Jenő

Hajnali horgászat

A faluszéli temető utolsó sírjai igen közel estek a kanyargó kis folyó partjához. Szúrós akácok, fehérlő, bókoló bodzabokrok jelezték csak a határt. Emiatt a nehéz, tölgyből faragott emberarcú fejfák dülöngéltek a tarka petúniák, porcsinkák és bagolyszekfűk fölött, amott tavirózsa szirmai rezdültek egy-egy nagyobb hal farokcsapása után.

Még pihent a folyó, a hajnali pára csak most szállt fel a vízről. Még csak derengett. Az öregember – már túl a hetvenen – mozdulatlanul ült a parton. A vékony, ám erős kenderzsinór ázott a vízben, egyelőre nem mozdult a cirokszárból készített úszó sem.

– Melegünk lesz ma – nézte a lebegő, eloszló ködöt, s a szemközti bokor csúcsán megpillantotta a Nap féhéren átsejlő karéját.

Lehetne akár a bodza virága is, de attól még nem kívánczik le a kabát. Kalapját maga mellé tette, s egy leheletnyi szellő a folyó sodrával együtt lebbentette meg gyér, ősz haját. Szikár, sovány kezével hátrasimította, s ekkor vette észre, hogy megmozdult a víz.

– Pedzi már – fogta meg a botot, s mikor a kis cirokdarab megmozdult, rántott egyet, s érezte a vergődő hal húzását. Erőteljesen, ám lassan emelte a botot a part felé, majd közelebb húzva kidobta a fövényre a jókora, aranysárga cigányhalat.

Éppen a szákba, a többihez csúsztatva be a halat, amikor megreccsent mögötte egy lehulló ág.

– Jó reggelt, ez szép fogás volt! – telepedett le mellé a bajszos fiatalember – állandó horgászpартnere – , s bontogatni kezdte gondosan csomagolt üvegszálás botját. Gilisztát szúrt a horogra, s mint a falevél zizegése, surrant a finom damil: az úszó máris a hínárok közti kis tisztáson billegett. Rögzítette az orsót, és csak azután fordult ismét az öreghez.

– Jó a kapás, harapnak?

– Lehetne jobb is, csak ez az egy nagy compó van még, Tónikám, a többi apró hal: keszeg meg sügér. Voltak itt valamikor akkorák is, mint a karom. Mekkora csukát fogtam én hajdan! Csudás pörköltet, csukasavanyót készített belőlük szegény asszonyom. Utoljára a nagy árvíz után jelentek meg a nagyobbak, azokat is lehalászták, ennyi haszna volt a román víznek.

– Aranyvíz volt az bátyám. Azóta megszépült a falu, mindenkinek nagy háza, meg szép udvara van.

– Van, van – morfondírozott magában az öreg – , annak, aki jól tudott helyezkedni. Te is beíratad kárnak a disznóólat is, pedig egy szopós malacod sem volt.

Nem érkezett befejezni gondolatait, mert Tóni felugrott, ívben hajlott kezében a

bot – ez nagy fogás lesz – csettintett, de a következő pillanatban már szaladt is ki lába alól az agyagos talaj: bugyborékolva merült el a felkavart vízben. A nap éppen elsimította sugaraival a hullámokat, mikor a parttól jó három méterre felbukkant a ráragadt hínártól elcsúfított feje. Levegőt kapkodva kiabálta:

– Segítsen, nem tudok úszni!

– Kapd el a botomat! – pattant fel az öreg; de a fiú elvétette, s azt már a folyó közepére sodorta a víz. Tóni csak a hínárt kaparászta, s már kétszer is elmerült, mire az öregember lerúgta a bakancsát és belegázolt a vízbe. Néhány erős karcsapással elérte, és megragadta a fiút.

– Csak ne csápolj, mindjárt leviszlek a sekélyebb részre – suttogta elhalóan. Szájukat verdesték az apró hullámok, mire talajt tudott fogni a lábuk. Óvatosan, araszolgatva jutottak ki a partra. Míg az öregember kicsavarta az ingét, felráncigálta a bakancsát, Tóni addig száraz gallyakból tüzet rakott.

– Köszönöm bátyám – húzgálta remegő bajuszát – , jöjjön, szárítkozzon meg! Itt már nem fogunk semmit.

Az öreg ránézett, nem szólt, csak biccentett. Végigsimogatta tekintetével a folyót, és lassan kiemelte a ficáncoló halakkal teli szákot a vízből:

– Vidd haza, tudom, a gyerekeid nagyon szeretik.

A fiatalember lángoktól kipirosodó tenyerét nyújtotta volna feléje, de már csak azt látta, hogy az öreg rogyadozva lépked a sírok között, megáll egy félredőlt fejfa előtt, és leveszi kalapját. Hosszan álldogált ott lehajtott fejjel, ősz haját borzolta a szél; majd határozott léptekkel elindult a falu felé.

Csak a fejfán, a valamikor koszorút tartó szegen billeget átázott, árva kalapja.

Kondor Jenő

Kilenc kislány

Folyó partján csónak szárad,
nap perzseli a nádszálat.
Kilenc kislány szalad arra:
átmennének a túlpartra.

Selymes a víz, ring a csónak;
zordul támad nagy fuvallat:
– Itt az orkán! Zúg a hullám!
Jó Istenem! Gondolj már rám!

Búzavirág fejét hajtja,
harmat könnye szárad rajta.
Könnyel ázik a víz tükre:
– Koporsónk vagy mindörökre.

Vérarany a nap sugára,
lecsorog egy vén fűzfára,
bús fűzfának harmat-ága
hajol kilenc sírfejfára.

Dr. Domonkos János

Kodolányi két műve

Kodolányi János /1899-1969/ író, a Nyugat utáni nemzedék legrangosabb egyénisége, a 20. századi magyar prózairodalom klasszikusa két fontos művét jelentette meg most egy időben a Pannon Könyvek Kiadója: Ojbarsz futása c. történelmi regényét és Kelet népe c. tanulmányát. /^{*} a cikk a Lant 1996-os számában olvasható. /*

Kodolányi írói életműve csodálatra méltó. Zseniális alkotóművészete ellentmondásos. Alakjai maig kevéssé – illetve rosszul – ismertek és nem jelentőségéhez mérten elismertek. Életpályájából kitűnik, hogy katolikusnak született, azonban ifjú korban áttért a református hitre és élete végén, – de még szellemi erejének birtokában – 1968. január 18-án, Árpád-házi Szent Margit napján – akiről Boldog Margit címmel a remekbe szabott és számára legkedvesebb történelmi regényét alkotta – saját kérésére /Budapesten a XII. ker. Böszörményi út 26. szám alatti otthonában / visszatér a katolikus egyházba.

A nép hibáit ugyanúgy kutatta és felfedte, miként a középosztályét, de észrevette pozitív tulajdonságait is. Munkássága az ormánsági falu és népélet élményvilága hatását tükrözi. Archaisáló nyelvi, stilisztikai elemekkel rendelkező regénye a magyarság-történet sorsfordító eseményeit mutatja be. A honfoglalás és a tatárjárás időszakába vezeti el az olvasót.

Az Ojbarsz futása c. műve az érett

Kodolányi nagy történelmi regényeinek legjavához méltó, kiváló alkotás. Első ízben a Sorsunk c. folyóirat 1943. és 44. évfolyamában látott napvilágot. Könyv alakjában egészen napjainkig nem volt hozzáférhető. A mostani kiadással – egy önmagában töredékesnek nevezhető, de jelentős Kodolányi alkotás – a honfoglalási kori regényfolyam egy további töredékkel egészül ki.

Kodolányi nem írja ki, de az olvasó okkal feltételezi, hogy az író ebben a prózai munkájában Ojbarsz alakjában Koppányt, az Árpád-házi vérből származó nagyúrnak, róla megnevezett pogánylázadás / 997 / vezér alakjának ifjúkorát ábrázolja.

Tüskés Tibor a könyvecske előszavában kiemeli, hogy Kodolányit eredetileg a regényfolyamában a korabeli két életfelfogás szembeállítása foglalkoztatja: – Az egyik oldalon a pogány hit, a honfoglaló magyarok, a táltosok világképe és világmagyarázata áll, a másikon főként idegen papok által hirdetett vallás, a kereszténység eszmérendszere található. Ezzel Kodolányi a 10. századi magyar történelem fő kérdését, egyben a magyar történelem egyik sarkalatos problémáját, sorsfordítóját ragadja meg és mutatja föl.

Ez a regénytöredék annak a folyamatnak a része, mely során Kodolányi írói kifejezőeszközeiben korai írásai naturalizmusától a férfikor érett realizmusán keresztül jut el késői regényei mitikus, szimbolikus megjelenítéséig.

Vajon miért hagyta befejezetlenül Kodolányi János honfoglalás kori regényfolyamát? Milyennek ábrázolta

volna a regényciklus Gézáját vagy Istvánját, vagy milyenné vált volna a férfi Koppány?

A Pannónia Könyvekkel egyidőben, most napvilágot látott reprint / 1941 / kötetben a tanulmányíró Kodolányival találkozhatunk. A mű három szerző egy-egy alkotását tartalmazza, Kodolányi János – Várkonyi Nándor – Sötér István: Kelet és Nyugat határán jelent meg. Ebben 'Kelet népe' című írásával Kodolányi a két világháború közti magyar szellemi élet korkérdését veti fel: Mi a magyarság hivatása? Kérdezgetik, fejtegetik manapság.

Európai küldetés: ez az úgynevezett európai kultúra megvédelmezése volna „kelet barbárságával” szemben. Dunavölgyi hivatás: pedig a Dunavölgye körül elhelyezkedett népek megszerzése volna, az ugyancsak „európai” vagy ha úgy tetszik, a „keresztyén” kultúra védelmében. A „híd” szerepét is nekünk szánták, a közvetítést: adjuk át Nyugatnak, ami Keleté, Keletnek, ami a Nyugaté. Ami ebből az adom-veszezből megmarad, az a miénk. Kétségtelen – hangsúlyozta Kodolányi –, hogy a magyarság célja, hivatása, küldetése csak egy lehet a jelenben csak úgy, mint volt a múltban, s lesz a jövőben: a megmaradás.

Ha tudjuk mit akarunk, tudnunk kell azt is, honnét jöttünk, kik vagyunk, minő erővel rendelkezünk. Ha tudjuk, hogy meg kell védelmeznünk magyar voltunkat, tudnunk kell mi a magyarság, mi az, ami a sors forgandó kerékküllői közül sohasem hull ki, ami örök.

Végső kicsengésként így figyel-

meztet Kodolányi: – Kultúrahordalékot látunk –/ hallunk / színpadon, sajtóban, zenében, rádióban, filmen. Móricz Zsigmond darabja három előadás után lekerült a színpadról. A nemzet első színháza kétszázas sorozatban viszi diadalra az idegen ponyvát. Már-már alig lehet kimondani az irodalomban is azt, amit a magyar lélekről, magyar sorsról, magyar életformáról mondanunk kellene. Kritikai életünk elsorvadt vagy elferdült.

– Kodolányi János megállapításait nem haladta túl az idő. Érdemei maradandóak. Könyvei alkalmasak az olvasás szenvedélyének felkeltésére és tudatos mederben tartására.

A mély esztétikai-filozófiai, magyarság-önismereti, történelmi jelentéstartalmakat hordozó kötetei a kortárs magyar irodalom és irodalomtudomány legújabb elemző vonulatához tartozik. Így elsősorban – a szakemberek érdeklődésén túl – a 20. századi magyar irodalom és szellemi élet jelenségeit értelmezni kívánó, elmélyülésre hajlamos olvasóknak ajánlható.

*

Dr. Domonkos János irodalomtörténész a Lant egyik jeles szerzője volt. Emlékének őrzése közös kötelességünk!

T. Ágoston László

Öcsi bácsi

(A példakép)

Esteledett, amikor Berendék hazakerkeztek. Délben kellett elhagyniuk az üdülőt. Igaz, a takarítónő már tizenegy órakor ott toporgott a szobájuk előtt, de Berend úr tizenkettőig bérelte a helyiséget, így aztán éberén figyelte az órát, nehogy egy perccel is megrövidítsék. Végtére is a szerződés az szerződés, és az üzleti életben rendnek kell lennie. Ő sem fizethet ezer helyett kilencszázkilencvenkilenc forint adót.

Amikor a rádióban meghallotta a déli harangszót, megfogta a bőröndöket, lecipelte a parkolóban álló kocsijához, berakta a csomagtartóba, gondosan bezárta, bekapcsolta a riasztó berendezést, aztán így szólt a feleségéhez:

– Elvileg este hatig még itt maradhat a kocsi, tehát elmegyünk ebédelni, fürdünk egy utolsót a Balatonban, aztán úgy négy óra körül indulunk haza. Remélem hét közben nincs túl nagy forgalom az autópályán, két-két és fél óra alatt Pesten lehetünk. És még így is nyertek rajtunk két egész órát. Egyet-értesz velem, drágám?

– Hát persze, Lajoskám – helyeselt az asszony. – Hadd élvezzék ki a gyerekek ezt a csodálatos napsütést. Jövő nyárig úgy se jövünk ide.

Úgy is lett, ahogy a családfő által elrendeltetett. Bőségesen megebédeltek a Tó-terasz kerthelyiségben. A mama szokás szerint elmondta két nevelten

csemetéjének, hogy első osztályú étteremben nem illik egy immár tízéves nagyfiúnak az orrát piszkálnia, s egy nyolcéves kisasszony se kalimpáljon a lábával a szék alatt. Ha hajdan ő, meg az Öcsi bácsi így viselkedtek volna az asztalnál, a nagypapa bizonyosan a sarokba állította volna őket.

Öcsi bácsi neve hallatára a két gyerek összenézett, és elfintorodott. Mert hogy Öcsi bácsi volt a családi minta, akit szívből utáltak. Igaz, rövid életük során nem túl sokat találkoztak vele, mert Öcsi bácsi rendkívül elfoglalt ember volt. Üzletember. Nem tudni, milyen üzletágban utazott, de az biztos, hogy nagyon sikeresen. Kaptak tőle képeslapot Kaliforniából, meg Izraelből, később Ausztráliából, meg Japánból is.

Lalika pontosan tudta, merre járt, mert a képeslapokról ő áztatta le a bélyegeket, és gondosan berakta a gyűjteményébe. Két éve történhetett vele valami, mert azóta egyetlen bélyeget se küldött. Akkortájt járhatott náluk is utoljára. Bizonyítványosztás körül lehetett ez a látogatás, mert abban az évben véletlenül becsúszott egy négyes környezetismeretből. Az apja veréssel fenyegette, meg azzal, hogy nem mehet velük a Balatonra nyaralni. Az anyja természetesen megint Öcsi bácsival példálózott. Bezzeg az Öcsi bácsinak soha sem volt egyetlen négyes osztályzata sem. Kitűnően végezte az általános iskolát, dicsérettel érettségizett, és az egyetemen is mindig évfolyamelső volt.

Meg buzi – gondolta magában Lajoska, aki akkortájt hallotta először ezt a szót. Nem tudta, mit jelent, de biztosan

nagyon csúnya lehet, mert a nagyobb fiúk is mindig ezt mondták, ha sértegetni akarták egymást. Aztán többnyire össze is verekedtek miatta. Hát akkor az Öcsi bácsi is egy rohadt buzi.

Szóval akkor volt náluk Öcsi bácsi utoljára. A mamának virágcsokrot hozott, neki egy bélyegsört, a Boginak meg valami nyivákolós babát. A mama megmutatta neki Lajoska szégyenletes bizonyítványát, de Öcsi bácsi csak futólag pillantott bele. Gratulált hozzá, hogy csak így tovább, kisöreg, aztán a papával elvonultak a dolgozószobába valami üzleti tárgyalásra. A mama ekkor valami csúnyát mondott, de olyan halkan, hogy egyikük se értette, aztán elejtett egy tányért. A két gyereknek gyorsan le kellett feküdnie, még a tévét se nézhették, pedig a Bogi akkor még nem is kapott bizonyítványt. Mondta is, hogy nem igazság, hogy neki a Lajoska miatt kell büntiben lennie. Már majdnem elaludtak, amikor a nappaliból a papa kiabálása hallatszott. Azt mondta, hogy hagyja őt békén az Öcsi bácsi, mert ő nem hülye, hogy ilyen kétes buliba beleugorjon. Neki van két neveletlen gyermeke, nem ér rá évekig a sitten rohadni. A mama sírt, az Öcsi bácsi meg azt mondta, hogy „akkor le vagy szarva, te simlis!...” A végét nem értette, mert valaki becsapta az ajtót. Még az üveg is kitört belőle.

Az M7-esen valóban nem volt nagy forgalom, a BMW gyorsan falta a kilométereket. Még arra is maradt idejük, hogy Siófokon megálljanak egy üdítő fagylaltra. Rájuk is fért a pihenő, mert még hat óra tájban is harmincöt fokot

mutatott a hőmérő.

- Rég volt már ilyen szép és nyugodt nyaralásunk - állapította meg Berend úr.

- A két hét alatt végig sütött a nap, és minden úgy alakult, ahogy elterveztük. Remélem, a holnapi versenytárgyaláson se hagy cserben a szerencsém.

- Úgy legyen! - bólintott rá a felesége, és az arcára cuppantott egy hitvesi pusztit. - De azért most már igyekezzünk, Lajoskám, mert mire átdöcögünk a városon, lassacskán lemegy a nap.

Tudod, még az ingedet is ki kell vasalnom, meg kicsomagolni, a gyerekek ruháját rendbe szedni...

Szürkült az ég alja, amikor a ligeti villa előtt Berend úr kikapcsolta a motort. Miközben kiszállt kaput nyitni, átkiabált a szomszédban fürdőnadrágban sétálgató Pálincás úrnak.

- Itthon is olyan dög meleg volt, Botond?

- No hallod, fürdőgatyában is majd elolvad az ember. Ti legalább bebújhatatok a Balatonba...

- Bele is bújunk, ne félj! Itthon mi újság? Minden rendben?

- Rendben, csak... Én nem tudom, mi a fene volt itt az éjjel, ez a két hülye kutya majd szétrágta a kerítést. Kétszer is fölkeltem, körülnéztem, de nem láttam semmit. Lehet, hogy megint ezek a hajléktalanok kóborolnak erre. Beszólтам a kapitányságra, hogy figyeljenek már egy kicsit erre a környékre is. Egyszer-kétszer végigfurikázik a járőr, aztán annyi. Végére is ezen a soron több adót fizetünk, mint a fél kertület...

A villa olyan volt, mint egy katlan.

Ahogy kinyitották az előszoba ajtaját, szinte dőlt belőle a forróság. Berend úr szerint legalább hatvan fokos volt bent a levegő. Azonnal ki is tártak minden ajtót, ablakot, de a kereszthuzat se hozott igazi enyhülést.

- Emlékszem, egyszer gyerekkoromban volt ilyen - mondta az asszony. - Mi is éppen a Balatonon nyaraltunk, aztán hazafelé jövet... Lajoska, ne dobáld szét a ruháidat, mert!...

- Tudom, anyu az Öcsi bácsi soha nem csinált ilyet...

- Hát nem is! És nem is beszélt vissza a szüleinek. A nagyapád akkora pofont adott volna neki...

- Mint egy ház. És a fogát is minden este megmosta.

- Vége! Majd holnap folytatjátok a vitát, ha nem leszek itthon - dörrent Berend úr hangja, és beledobta magát a hatalmas bőr fotelba. - Ma este még át kell néznem a versenytárgyalás aktáit. Vacsora, fürdés, aztán ágyba mindenki!

Így is történt, de a forróság miatt nem tudtak elaludni. Először a kis Boglárka csoszogott be a hitvesi szobába, mondván, hogy fél a nyitott ablak mellett, meséljen neki valamit az anyu. Aztán meg Lajoska osont be, mert ha a Boginak szabad, akkor neki miért nem?

Jóval elmúlt már éjfél, mire mindkét gyerek elaludt. Óvatosan, ölben vitték át őket a szobáikba, nehogy fölébredjenek. Berend úr nagyokat ásítva ballagott vissza, miközben a fejét csóválva dünnyögte, hogy neki reggel nyolcra a versenytárgyalásra kipihenten, tiszta fejjel kell megérkeznie. Gyorsan odacup-pantott egyet neje homlokára, az

oldalára fordult, s alig telt bele néhány perc, békésen szunyókált

Az asszonynak azonban se versenytárgyalásra nem kellett mennie másnap, se egyéb halaszthatatlan elfoglaltsága nem volt, így aztán megpróbált némi simogatással, apró gügyögésekkel életet verni férjürába. A kísérlet eredménye mindössze néhány apró nyögés, ú..., meg „aludj drágám!” volt. Megsértődött hát, és ő is elfordult a másik oldalára, megfogadván magában, hogy legközelebb könyöröghet neki ez a mormota...

Már éppen elszenderedett volna, amikor léptek zaja riasztotta föl álmából. „Talán a gyerek” villant át az agyán. Ösztönös mozdulattal felhajtotta a takarót, hogy maga mellé engedje, s álmos hangon megkérdezte:

- Te vagy az, Lajoskám?

- Nem - válaszolt egy mély bariton, s a tulajdonosa egy hatalmas hátizsákkal és két szatyorral átvonult a szobán, majd kilépett az ablakon.

Talán föl se ébredt volna, ha nem reccsen akkorát az ablak előtt álló dohányzóasztal, amint föllépett rá az a férfi. Aztán a párkányra, és kihuppant a kerti virágágyásba. A rózsák közé eshetett, mert jókorát káromkodott. Az asszony fölült az ágyban, megdörzsölte a szemét, aztán rázogatni kezdte a férje vállát.

- Ébredj, te álomszuszék! Betörő jár a házban! Berend úr azonban csak morgott valamit a fogai között, és aludt tovább. Erre jól oldalba taszította, majd átgázolt rajta, és az ablakhoz rohanva elkiáltotta magát:

- Segítség, betörő! Értesítsék a

rendőrséget!

Aztán kiugrott az ablakon és fel-alá rohangált a kertben a betörőt keresve. Eszébe se jutott, hogy netán valami baja eshet. A szomszédok is felriadtak a kiabálásra, s rohantak felé. Pontosabban össze-vissza rohangáltak, elemlámpával világítottak egymás arcába, szemébe. Néhány perc múlva szirénázva, villogva megérkezett a rendőrautó is. Ekkor vette észre, hogy ott hátul, a kerítés mellett, a fagyalbokrok között megmozdul valami. A kutyák is arrafelé vicsorogtak. Odarohant, rávetette magát, és teljes erőből elkezdte püfölni. A sötétben nem láthatta ki az. Nem is érdekelte. Csak ütött, karmolt, szitkozódott, ahogy a száján kifért.

Hamarosan odaért a két rendőr is. A biztonság kedvéért rásóztak néhányat a gumibottal a betörő fejére, aztán a hasára fordították, hátra csavarták a kezét és megbilincseltek.

- No, lássuk a pófadat, te rohadék! - mondta az egyik, és az arcába világított.

- Nicsak, ezt hajkurásszuk már két hete - mondta a másik. - Épp ideje, hogy kalitkába kerüljön. Köszönjük a segítséget, asszonyom!

Az asszony meg csak állt ott a kert végében, a fagyalbokrok között egyetlen szál bugyiban és melltartóban, s majdnem elájult, amikor meglátta a betörő arcát. Megkapaszkodott a rendőr vállában, s akadozó nyelvvel csak annyit tudott kinyögni: „Öcsike...”

Ezzel a novellával T. Ágoston László író, újságíróra emlékezünk! Amíg élt a LANT és a Kis Lant jeles szerzője volt.

Barcs János

Csönd lesz

Kialusznak egyszer a fények
és föld-kikötő fölzokog.
Könyörtelen, furcsa éjféli lesz:
meghalnak a csodapásztorok.

Fura játék száll - rossz a talon;
a részegült halál lapot vált...
öleli tűzcsóvás madarát,
és önmagát benne a halált.

Menekülnek az erdők, folyók;
bicegve fut a sánta harangláb
s majd félelmetes csöndben forog
a fénytől megrabolt világ.

Üszkös rögök tüntetnek tétlen;
földröttük szétrobban a sötét...
Nem fog emberhangot az éter
s elolvadnak a traktorok, ekék.

Csönd lesz: porlaszt a halál szeme;
égett mellén tűzkráter ásít: -
S polipnyakú, alkonyi zene
száll majd a hétkínú Ararátig.

Kőműves

Falak oltárán
áldoz a napnak;
ujja bögyébe
tégglák harapnak.

Tornyos állványról
látja az eget,
sokszor locsolják
kövér fellegek.

Radmila Markovic

Dúsgazdagok és szegények

A minap olvastam, miszerint Szerbia Európa egyik legszegényebb országa. Ki hitte volna? Eddig azt tudtuk, tömegesen mennek az emberek külföldre dolgozni, illetve kalandvágy újí őket egyes politikusok szerint. Igaz, mindennek oka van, ebben az országban annyi a fizetés, amiből családot alapítani nem lehet, családot eltartani igazi bűvésztudománynak felel meg. Majd a kalandvágy meghozza a szolid lehetőségeket az élethez.

Hogy nem vettem észre, bizonyára oda sem figyeltem, a háború óta nem voltam színházban, se operában, se nyaralni, se telelni, de ha ez hiányérzetet ébreszt bennem, hát az kérem szépen az én legkevesebb bajom.

Azt azért nagyon is észreveszem, ilyenkor télen csak egy szobát fűtök, ugyanis nyáron szerencsémre nem kell. A fürdőszobám bemelegíti a vízpára, ez sem rossz megoldás.

Regényt lehetne írni a tanügyről és az egészségügyről, igaz mindenről, de hozzam ez a kettő áll legközelebb. Az elsőben dolgoztam, a másodikban küszködök.

Változnak az idők, változnak a módszerek. Ma a gyerek lelkivilága a legfontosabb, nagyon ügyelni kell rá, ezért hagyni kell járkalni az óra alatt, előveheti a nemi szervét, játszhat vele az órán, kiabálhat, rendetlenkedhet, összefogva verhetik az osztálytársukat, ha kell a

tanárt is rendre lehet utasítani, így marad „sértetlen” a gyerekek lelke.

A tanárnak: kuss!

Erről jut eszembe, Vásárolni voltam. Négykerekű kosárba pakoltam a nyugdíj utáni vásárolt kellékeket, többek között 4x6 literes vizet, mert (Kishegyesen fekáliát is találtak a csapi vízben), egyetlen egy luxus a 10 deka olíva bogyó volt. Beálltam a kasszához vezető sorba, majd fizetek. Mögöttem egy fiatalasszony a szerintem 5-6 éves kisfiával várt. A gyerek állandóan a lábamnak ütögette a négykerekű kosarat.

– Kisfiam, ne ütögezzél, ez fáj nekem.

A válasz egy elégedett mosoly volt, az ütögetés folytatódott. Az anyukát kértem, figyelmeztesse a fiát. A válasz a következő.

– Én úgy nevelem a gyerekeimet, azt csinálhat, amit akar.

Leesett az állam. Anya-fia egymásra nevettek elégedett arckifejezéssel. Ez viszont rám nem vonatkozott. Megfordultam, rájuk néztem, megszólaltam nem valami bájos hangnemben.

– Tudja anyuka, engem is úgy nevelt az anyám, azt teszek, amit akarok. Most fogom ezt a lekváros üveget, lecsavarom a tetejét, a tartalmát pedig a fia fejére öntöm.

Meghökkenve összenéztek.

A sorban tőlünk két vevő mögött álló fiatalember hangosan odaszólt.

Hölgyem, a lekvárt én fizetem.

Ebből az egészből látszik, milyen jól nevelt engem is az anyám. Még a lekvárom is kifizetik! Az is kiviláglik, vásárolhatunk is (már aki).

Ha már említettem az egészségügyet, ott is a feje tetején áll minden. Ha van pénzed, vehetsz orvosságot, ha nincs, eredj ki a temetőbe, ahogy tudsz, vagy bírsz.

Egy kedves ismerősöm mondta: „Szegény svájciak.” Meglepődve megkérdeztem.

– Ez mit jelent?

– Nem tudod? Azt hangoztatták az okosok, Szerbiában svájci nívó lesz Jugoszlávia bukása után. Most már érted, miért sajnálom őket?

Úton, útfélen belebotlok önmagam-ba, illetve tudatlanságomba. Most már én is sajnálom a szegénységben sínylődő svájciakat!

El ne felejtsem megemlíteni azt sem, három évvel ezelőtt megtudtam, sok a nyugdíjam, ezért bejelentette máról holnapra a hatalmi szerv, elvesznek belőle 10%-ot, amiből 11% lett. Kit érdekelt a törvény, meg az 1 %. Ugyan már!

Hiába töröm a fejem, nem tudom megmondani. Ellopták-e tőlem a pénze-met, mert hagytam, mert birkának néztek? Bőghettem: a pénzem elillant a számlámról, szeretném tudni hova. Lehet jobb is, ha nem tudom, nem tudok semmit sem. Két hónapja nagy öröm ért.

Nyugdíjmelést kaptam, tudniillik, a következőben nem vonják le a nyugdí-jamból azt a pénzt, amiért keményen megdolgoztam. Megjegyzem, a Nemzet-közi Bíróság ítélete szerint jár nekem a megérdemelt teljes nyugdíjösszeg.

Ugrándozó gondolatmenetem me-gint akadályokba ütközik. Mit jelent az a tény: Európa egyik legszegényebb or-

szágában élek. Bizonyára koromból kifolyólag nehezen forognak a kerekék az agyamban. Lehetséges? Lehetséges.

Ebben az országban vannak olyanok, akik euróban kifejezve milliókat érő bir-tokokat vásárolnak, akik felbecsülhe-tetlen vagyonnal rendelkeznek. Ők hol élnek? Ezek szerint van szegény ország - dúsgazdag emberekkel, és vannak sze-gény országban Európa legszegényebb emberei.

Visszapillantás és öregkor

Beteglátogatóba mentem barátnőmhöz, akivel gimnazista korunk óta tartjuk a kapcsolatot, de az egyetemista éve-inkben váltunk nem csak barátnőkké, hanem testvéri szeretetet éreztünk egy-más iránt.

Nellit, már ki tudja hányszor ope-rálták hol itt, hol ott. Hetvenkilenc évé-vel sok fájdalmat átélt. Férje elvesztése után, amikor a fia is elment albérletbe az élettársával, egyedül maradt egy-magában. Mindég is fájtak a lábai, de erre korra már majdnem teljesen fel-mondták a szolgálatot. Ágyban tengeti életét. Én sem virulok, azonban volt erőm autóbuszra szállni, és eljutni hozzá a városba.

Amikor megérkeztem, az ápolója nyitott ajtót, gyorsan hozzá léptem, örömmel öleltük át egymást, és könnyek tódultak a szemünkbe, amit igyekeztünk eltitkolni. Oda húztam az ágyához egy széket, néztünk egymásra, és most azt sem tudtam mit is mondjak. Sajnálkozni nem fogok, azt már idefelé jövet megfo-

gadtam, de nyavalyáimmal sem untatom.

Pár olyan közhelyféleség jutott az eszembe, mint: „Tudsz aludni? Olvasgatsz valamit? A fiaid merre vannak?”

Rövid válaszokat kaptam, majd témát változtattam.

Nelli, a barátnőm magas, szép lány volt, barna hajjal, mosolygós arccal és huncut szemekkel nézett ifjúságunk világába. Bezzeg én alacsony termetű, fekete göndör hajú, szintén vidám természetű lány voltam. Évfolyamtársaink így csúfolódtak: az Uru meg a Huru. Nem rosszindulattal tették, inkább nevetve állapították meg, Nellinek a felsőkarja közepéig ért a fejem. Minket nem zavart egy cseppet sem.

Most mindketten, ha elmegyünk a tükör előtt, nem vagyunk kíváncsiak, mit mutatna nekünk. Ősz haj, öreges járás, hol sápadt, hol piros arc kukucskál a barázdás bőrből, de ezt tette az idő kozmetikusa. Elfogadjuk, mert más nem tehetünk.

Egy pillanatnyi csend után megfogtam a kezét, hozzá hajoltam, rákacsintva megkérdeztem.

-- Emlékezel-e még, mennyi mindent átéltünk egyetemista korunkban?

- Tudod Radikám, másra se gondolok, csak a szépre, mert különben megbolondulnék.

- Ez a legokosabb, amit tehetünk. Velem is valahogy így van.

Most az jutott az eszembe, hogy terhesen mentem diplomázni, akkor is mellettem álltál, vigyáztál rám, le ne essek a lépcsőkről. Sem a súlyom, sem az egyen-

súlyom nem olyan volt, mint teresség előtt, kézen fogva lassan, de leértünk az emeletről. Sietős dolga egyikünknek sem akadt a városban. A vonat indulásáig rengeteg időnk volt, így gyalog vágtunk neki az útnak. Szél nem fújt, a hideg sem pirosította ki az orrunkat, jól esett a novemberi friss levegőn bandukolni. Nézegettük a kirakatokat. Amikor elmentünk egy falatozó mellett, elkezdtünk nevetni.

- De sokszor itt kértünk oroszsalátát meg kenyeret, mosolyodott el a barátnőm. Semmi mást mellé nem vettünk, mert arra már nem futotta a pénzünkből. Amikor a kiszolgálók rájöttek, miről van szó, mindég jó nagy adag oroszsalátát tettek abba az egy tányérba, később külön, külön tányérral hozták ki az adagot. Tudták: szegény egyetemistákról van szó. Gyűjtögettük a pénzecskéket, és március nyolcadikán is bementünk oroszsalátára, de előtte vettünk két csomag negró cukorkát. Mivel azt hittük, ha mi szeretjük más is. Soha sem tudtuk meg, szeretik-e a kiszolgáló hölgyek, de meglepődtek, megörültek, megköszönték. Viszonzásul kaptunk egy-egy pohár joghurtot is az oroszsaláta mellé.

- Te Nelli, miért ettünk mindég oroszsalátát ebben a falatozóban?

- Miért azt vettünk - és most nevetve válaszolt Nelli -, mert az volt a legolcsóbb. Azért valld be, nagyon finom volt. Ma is szeretem az oroszsalátát. Amikor eljönnek a gyerekek ebédre, biztos kerül köretként az asztalra.

- Sohasem felejttem el - vágtam a sza-

vába –, amikor a cukrászda elé értünk, haladva az állomás felé, benéztünk a kedvenc cukrászda ablakán, megállapítottuk, nem változott semmit sem. Megeszünk egy krémet? – kérdeztük egyszerre. Bementünk. Most is látom, meg akkor is szinte megjelent előttem az ismert kép, – folytattam a megindított gondolatmenetet, az asztalok, székek ugyanúgy álltak, mint amikor csorgó nyállal bámultunk be a kirakatból. Azért az igazság kedvéért el kell mondani, amikor megkaptuk az ösztöndíjat, akkor egy krémessel megvendégeltük magunkat. Akkor is ültek imitt, amott, eszegették a kalácsot az emberek, de valahogy a hangulata a teremnek nem adta vissza azt a régit. Nem volt tele örömmel a terem. Kettecskén, megettük a krémet, valahogy az íze sem volt olyan bűvös, mint akkor, amikor nyolcan bámultunk be, és néztük, hogyan eszik mások a süteményeket. Ilyenkor egy nagyot nevtünk, és mentünk tovább. Tudtuk, majd valamelyikünk anyukája küld finom otthoni kalácsot. Annak az íze volt a legfinomabb.

Te Radi, nevette el magát Nelli –, emlékszel, mi ketten első évben privát házhoz mentünk lakni. (Most vidámnak tűnt, az emlékek elvonták figyelmét keserves ágyhoz kötöttségétől.)

– Ne is mondd! Soha sem felejttem el, amikor jött tőled a levél a következő szöveggel: „Rögtön gyere, mert én itt meghalok.” Anyusra is meg rám is a frászt hoztad. Nekem akkor még mindig gyulladásban volt a fülem, de

nagyon megijesztettél, még aznap vonatra ültem. Amikor megérkeztem, volt mit hallanom. Egy anya és lánya árulták a testüket, egyszer egy éjszaka ismeretlen alak hozzád is benyitott, de te azt mondtad neki: eltévedt.

– Tévedt ám, a fenét. Azt hitte én is olyan vagyok, mint azok ketten. Szerencsém volt, mert nem erőszakoskodott. Kiment, de előtte megkérdezte, itt lakom-e.

– Olyan fájós füllel felszerelve pár nap múlva találtunk egy jó helyet, onnan csak akkor kellett elköltöznünk, amikor az asszony férjhez ment.

– Én már nem is tudom hova mentünk onnan.

– Sehova. Beadtuk a kérvényt az egyetemista otthonba, szerencsénk volt, mert épp két ágy felszabadult, akkor felélegettünk.

– Azok voltak a szép évek!

– Fel sem fogtuk ifjú fejjel, ifjúságunk elhalmoztuk élményekkel: szerelem, csalódás, színház, mozi, balett, opera. Vizsgák előtt tanulás látástól vakulásig. Nekem nagyon hiányzik.

– Talán azt hiszed nekem nem?

– Radikám, majd elfelejtettelek megkínálni. Ott van az asztalon kalács, víz, szörp, szolgálj ki magad.

– Ne izguljál, otthon érzem magam, majd eszem, iszom, most beszéljünk még.

– Engedd már el a kezem! Még az hiányzik, ez is eltörjön.

– Nem vagyok én Erős János, ne félj, de észre sem vettem, hogy szorongatom a kezed. Voltunk mi szorult helyzetben,

Az akkor volt, amikor vizsgák után haza akartunk utazni. Nem sok pénz csörgött a zsebünkben. Én kértem a jegyet Szabadkára, meg Kishegyesre, amikor összeszámoltuk a pénzünket, nem futotta a jegyre. Akkor elkezdtem alkudozni a jegykezelővel.

- Mondja, ha nekem csak Lovtyenácig adja a jegyet, akkor elég lesz a pénzünk? - kérdeztem.

- Nem - volt a válasz.

- Nelli neked meg kell venni Szabadkáig, de majd én megyek a síneken hazáig Verbászról.

- Mondja, ha én Verbászig veszem a jegyet, akkor elég lesz a pénzünk?

Rám nézett a jegyárus, azt mondta: „Adjátok ide lányok amennyi pénzetek van, és itt a jegy Kishegyesre meg Szabadkára.” Alig tudtuk kinyögni a köszönöm szépen szót, meg hálálkodni akartunk, amikor mosolyogva azt mondta: „Menjetek már, mert más is jegyet akar venni.”

Amikor felszálltunk a vonatra, leültünk, kényelmesen elhelyezkedtünk, és gyorsan Kishegyesre értünk.

- Radikám, ha te nem, de én nagyon ennék kalácsot. Tudod hol vannak a tányérok, hozzá mindkettőnknek, és falatozzunk egy kicsit. Úgy sajnálom...

- Te nekem ne sajnálkozz, hanem együk ezt az ínycsiklandozó kalácsot.

Az utolsó autóbuszjáráttal indultam haza. Útközben potyogtak a könnyeim, azt hiszem mindkettőnk elmúlt ifjúságát sirattam.

*

Halász Imre

Szerelmes levél

Semmit, ami fogható, még
- hogy két téglát összeálljon -
nem tudtam kigondolni. Élek.

Magáról a jelenségről
igaz van egy-két sejtésem,
de nincs, aki kipróbálja.

Él mindenki, ahogy tud. Én is.
S ki gondolná végig: furcsa,
békében is meg lehet halni.

Ha gyorsan forgatják: törik,
ha lassan: megpattan a lélek,
Csak a koszorúk mások, mások.

Talán nem is győzünk, a házak
nőnek egyre magasabbra,
s valakinek mintha megérné.

Csak a múzeumok őrei érzik:
egyre nehezebb végigmászni.
Tízévenként új termék nyílnak.

Mitől van hát akkor, hogy mégis,
fák hegyében legutolsó
levélként reszketek érted?

1972

*

Németh Dezső

HAIKUK

szemed világa
virágban rejtőzködő
szerelem lámpa

hullt levél csöndje
éjfekete billentyűn
súgó csengettyű

borókabokor
tűszálain harmatcsöpp
gyöngyös olvasó

imamalomban
örlöd bűnöd magvait
éjszínű liszted

máglyavirágon
koromlegyek eldöngik
imádságodat

ajkadról láva
szavak tüzes köveit
szórod szívemre

Jegyzet a haikuról

A kínai ember képekben rögzít fogalmakat, ecsettel ír, a képirással rögzített haiku önmagában is kép. Tehát, a keleti írás ecsetével, vagy tus-pálcikájával jóval közelebb van az emberhez, mint a

nyomtatott szöveg. Tökéletes egységbe olvad az írás és a kép, a vers szemlélődésünk tárgyává válik.

A klasszikus haiku kép formája nem nyomtatásra teremtődött. A japán haiku a kínai irodalom hatása alatt fejlődött, mint a csan-buddhizmusból a zen-buddhizmus japán változata. A zen lényegét leírni lehetetlen, akár a haikuét, talán ujjunk felmutatásával közben halk köhintéssel jelezhetjük lényegét, amely egyszerűen rámutat a dolgokra magyarázat, szenvedély, rajongás vagy düh nélkül. Nincs ítélet, tanítás, a felmutatott ujj mozdulata csak van, önmagában létező lényeg.

Szemléletünket megragadja az egyszerű szépség képies ábrázolása, amely a csendbe rejtett titkosan naiv csendélet-szerű mély kultúra leképzése. Ami számkra szikrázó plakátos dekoráció, sorokba rendezés, jelentés, tartalom, magvas gondolat, az keleten nézelődés, a teljesség átélése, például a vers által megmutatott természeti jelenségekben: (cseresznyevirág, harmatcsepp, bogár, fűszál, pille, stb.).

Nem keresnek logikát, jelentéstartalmat, csak összeölelkeznek a világgal, egységbe forrva az élet kiterjedéstől mentes teljességében.

N.D.

*

Lelkes Miklós

Kis költő is nagy, ha...

A csillag szép, ha benne Messzeség
ragyogtatja álom ígérétét.
A Föld? Vak csillag. Álma nem halott.
Múltjában, egykor, Fényt ragyogtatott.

Kis költőben is lehet Messzeség,
és ő is mondhat égarcú mesét,
igaz mesét, melyben most könny ragyog, –
az igaz szavak most hazátlanok.

Költői szív, ha vér színét viszi,
e szépség-szín szívét elégeti,
de kellene a vérvörös dalok, –
csak bennük vannak piros hajnalok.

Kis költő lelke is nagygyá lehet,
s ítéltet hitvány istenek felett,
még akkor is, ha, mint most, Messzeség
nem hozza az Ő Eszme-Istenét.

Kis költő is nagy, ha szemekbe néz,
s a bátor Szó az ajkán ép Egész,
míg könnycsepp-sor a Végtelenbe hull,
s rossz élnie, így, hazátlanul.

Jönnek majd mások, élesebb szavak
élet villantja égi pillanat,
és vérvörös dalt felzengő világ
meglátja majd Hajnalfényt pirosát.

(2019)

Gondolkodó április

A rigó füttyent régi tavaszokból,
akárcsak most? Füttyent, de mégsem úgy.
Nincs szabadság, ha tavasz téllel békül.
Zöld ingekben készülő háborúk.

Ma nincs szabadság, fények is sötétek,
bár máglyákat gyújt középkor Kereszt.
Költő figyel: – Ha népből csőcselék lesz,
és maga ellen harcol, – rajtaveszt!

Így volt, sokszor. Később Tavaszok jöttek,
s Szabadságból annyi, mi lehetett.
Ám más tájakon ott volt gonosz lélek,
s az áldott meg álszent fegyvereket.

Az erő, – erő. Győzött, ámde mégis,
volt Április, gondolkozz el, velem,
gondolkozz el nem gondolkodó népen:
– Mit is mutat meg a történelem?

A rigó füttyent, mostani, s a régi,
de az a régi füttyező igazabb,
mert Tavasz jön majd, új Tavasz, erősebb,
kigúnyolt Szépség Csillagok alatt.

Az a Tavasz mit hoz? Közel van? Messze?
Emberszívnek igaz Szív idegen?
Bár az emberszív gyenge és halandó, –
megy előre Világ, Történelem!

(2019)

Ötvös László

Bizonyára nem bűn

Bizonyára nem bűn,
persze nem is érdem,
hogy édesanyám
nyolcunkat ringatott
egyetlen bölcsőben.

Bizonyára nem bűn,
persze nem is érdem,
hogy tenger baj közt,
kenyéren és vízen,
prédikátor lettem.

Bizonyára az bűn,
s nincs rá engedelem,
ha e nép oltárára
nem teszem legszebb
szavaim, s életem.

Kiss Tamás olvasásakor

Villamos megállóban
ősz délelőtt éltes ember
botjára támaszkodva áll...
Beszélget egymással a bot,
a remegő gazdája
és az álldogáló magány...

Egetverő sudár fa voltam,
most csonttá száradt a lábam...
Délceg legény voltál egykor,
most lábadat erősíti a lábam...

Hangfoslány: Ne búsulj kenyeres,
szól a bot, a szolga, a kedves...

Hiszen az őszi szél a varjakat
felettünk úgy kergeti,
hogy ami velünk megtörtént:
a fájót halottá feledteti,
a szépet életté eleveníti...

*

Kiss Tamás

Magány

Ötvös Lacinak szeretettel

Nem tudom már miféle hithez,
mily felekezethez tartozom,
agyam, szívem s két égre nyúlt kar
az én egyházam, templomom.

Magának élne a halandó,
saját öklén rág, mint gyerek,
de hogy sír, hogy toporzékol,
ha maga van, s másé nem lehet.

Magam vagyok, körül sebekkel,
mint az értem halt Ács Fia,
de akinek másokért élni
s magáért kell meghalnia.

*(A két verset Ötvös László:
KISS TAMÁS BIBLIÁJA c.
könyvéből vettük. szerk.)*

*

Farkas András*2 szerelmes / erotikus vers*

Kezdjük a mellével

Kezdjük a mellével iszapból! Gyorsan
Siklik rajta a kéz. Két kúp simul éppen.
Két félgömb legyen inkább. Fekvő alakon.
A ballal kezdjük eképpen. A képlékeny
Végén csuda szép a dudor. Hegyes az.
Kiszúrja a térben a szép szerelem.
A férfi keze sikamlós testre talál. Nem
Pazarolja a mozdulatot. Csak az érzékek
Birodalma az úr. Szeme hunyva a létre.
Kiformálja a fél gömböt hevenyészve,
És simítja, mert kellemet ad, ki heverészve
A földön. A mellkasa jön sorra.
A bordákat egyengeti a szép mívű testhez.
Karcsú derék, átfogja a kéz, mindez iszapból.
A két karja marad kitérve, hogy öleljen.
A csípő nőies, termékeny nőktől a minta.
Locsolni vízzel ne sajnáld. Mert a nap tüze
Ellenség, kireped a bőr az iszapból. Most a fejét,
A nyakát, mint hattyút, előbb. Siklik a kéz.
Az ujjbegyeden sok sár összegyülemlik.
Abból lesz az ajak, a száj duzzadt terebélye.
A szemhéj csukva, mert félti szemérem.
Domború homlok, nagy ívű szemöldök.
A fül csenevész, a haj takará. Az orra
Kicsiny, mert nő a fél dombormű, a drága.
Az alakot, csak remegve folytatja a kéz,
Mert iszapból nem könnyű megejtő nyugalom.
Vénusz dombja a két comb között rejlik. Miként
Az iszap nem enged, vágatot rá vésván. Szűzi
Csábos a sima domborulat. Ezzel elbajlódik
Az estig. Mert a vágat az fontos a képben.
A térd, a boka, lábfej csak futólag, legyen kész!
Ez a lényeg. És jön az éjfél. Hold sugaránál

Megmozdul, kiegészül a test térben. Fél térdre
Emelkedve már látszik az élet. Gólem
Irigyli a nőt. Hús-vér, mire már nem alél.
Színekkal telik a bőr, haj, szeme fénye.
És csókot ad. A követ már behelyezte
A szájba. Az írva vagyon rá, csak vele
Hálhat. Kész a varázslat. Deli teste a nőnek.
Neve legyen Aphrodité.

Alabástrom

Egy kis nyugalomra vágyom
Hogy gondolataim létráján
Leereszkedjem hozzád
Jákob felfelé ment
Hogy elérje Istent
Én lefelé
Örvénnyel falazott alagútba
Szikrázó zöldek
Medúza-szín lilák
Szemed smaragdja
Az önkívület fehér habja
Körmeid karéja
Sikoly
Borzongás
Béke
Bánat
Bölcső
Alabástrom
Egy kis nyugalomra vágyom
Zaklatott édes nyugalomra
Terád

*

Kun Tibor

Álmaimba beleégve

A végén, amikor
Már letisztul
A vers, és a
Repülésből
Újra a földhöz
Érve

Álmaimba
Beleégve és a
Pillanatba beletörve
A verssorom
Legvégére érve
Írom le Neked

Lehetett volna
Másképp is élni
Az életet

Világ és élet

Eldőlnek az e
Világon kívüli
Bábok
A szív sem
Mesél most
Csodákról, sem
Hosszan tartó
Álomhatárról

Az utcán is
Már régen
Kialudt az összes
Lámpatest, így
Maradtam
Egymagam
Ebből a világból
Kifelé rohanva

Fényes égitest

Hiába zuhan a
Gondolat
Veled bele a
Monoton
Csendbe

Ha mégis
Te maradsz
A legfényesebb
Égitest az
Égen

Magamhoz térek

Félek
Mire egyszer
Magamhoz
Térek

Már csak
Egy emlék
Lesz nekem
Az élet

És nem
Lesz időm
Bevallani

A legszebb szonett
Bennem mindig
Te vagy

*

Németh Erzsébet

Ha nem is ugyanaz

Első halottam
kertünk almafája volt,
„az almafa-asszony”,
ki egész nap dalolt,
a gyermekdajkáló,
termőkoronás,
aki csak adott, szeretett,
nála ez volt a szokás.
Már apró, mosolygó rügyeivel
odacsalt magához
gyönyörködni benne,
szentelt virágszirmait
hullatva arcomba,
mintha csak engem,
engemet szeretne.
Mindig értettem mit mond,
milyen szavakkal
neveli gyümölcseit.
Bánatomat is neki mondtam el. –
Ne higgyétek, hogy a tárgy,
a föld, a fa, jelenség, állat
az embernek nem felel.
Minden beszél köröttünk
a maga sajátos nyelvén,
csak nem figyelünk rá,
mert létünk
csillaghulló napjain
annyi minden vár.

Aztán egy nyárvégi reggelen
hiába villogtatta fel
fényeit a Nap,
megdermedt a test,
néma lett a pulzus,
elárulta őt az éjszaka.

Kétségbeesetten
rohantam a házba,
kérve szüleimet: segítsenek,
nem ébredt föl az almafám!
Átkoztam Holdat, csillagot,
amiért nem vigyáztak rá.
Apám először nem szólt,
némán átölelt,
lassan fogalmazva a szavakat:
„Ne sírj, nem tehetünk róla,
ültetünk újat,
s ha szeretjük,
lehet majd olyan,
ha nem is ugyanaz.”

I m a f é l e

Naparany, napmeleg
el ne hagyj,
hitünk barázdáiban
ébredni kezd a mag.
Kérdésként jelennek meg
aprócska levelek,
és áldanak, áldanak
minden szent kezet,
mely értük imádkozik.
Életvíz, lágy patak,
locsold az álmokat,
magasra nőjenek
e felkiáltójelek,
mert álom és hit nélkül
nem élhetnek meg
az emberek!

*

Kondor Jenő

Ami megkötöz

Virágát veszti
sziszegő szélben
havazik a szilva

gyökerén – szavunkon
fejsze feketül

Csókos somfáimon
elfanyarul
nem mézesül a konok idő

Tős diófánk rügyei
hullnak nagyapám elé –
kopott kérgük megkötöz

Kisfiam mosolyába vénült
szegényült jövőnk
kopácsol ráncainkban

Hátunkra görnyed a tegnap
szirom és gyümölcs nélkül
szégyenkeznek napjaink –
Csak a holnap múlandó

Tisza partján

Néha öreg hegyek
szívéből kiszakadva
kőnek lenne jó –
és kavics is mit
felajzva sodor a folyó

– sütkérezve aztán
lelkemben őrzött
régiköveken

barna bőrű lányok
melleit simogatná
kimosott szőke fövenyem

Tavaszi

Hajad porzós szárnyait
fürösztí árva darázs

Kezemben hóvirág-erek

Futnak a habok:
alattuk fekete göröngyök

földnek szorításai:
ráncaim

Fehérség
bujkál szememben:
– harangkondulás

Rád hagyom

Megfáradtak már a holnapok,
roskadnak is az őszirózsák.
Venyige-levél apró üzenetét
süket éjszakámon hagyom rád.

Rád hagyom kicsi madárkám
éneked nap-röptű fényét:
kezedben vergődő szívem:
széllel reszkető levélkét.

*

A verseket Kondor Jenő Félelmemet megharcoltam c. kötetéből válogattuk. A Lant és a Kis LANT jeles szerzője volt. Veretes verseiben ma is közöttük él.

Németh Erzsébet

Mielőtt alázuhan

Meg kell tanulnom: ki vagy?
Gombostűre tűzve a vergődő pillanat.
Szélcsend a reggelben –
A lomb alázuhan.

A Kis **Lant** Irodalmi Folyóirat
megrendelhető a szerkesztőség címén*
vagy a lant@kislant.hu e-mail címen.
A lap évente hat alkalommal
jelenik meg.

Kis **LANT**
IRODALMI FOLYÓIRAT

Főszerkesztő: Németh Dezső
Irodalmi szerkesztő: Németh Erzsébet

Szerkesztőség címe:
*Németh Dezső
1211 Budapest
Ady Endre út 5. 3/10.

Telefon: 277 7196
Mobil: 06 30 431 7837
Kiadja a Lant Irodalmi Klub
Magánkiadás
www.kislant.hu

ISSN 1788-7542 (Nyomtatott)
ISSN 1788-7631 (Online)

N. László Endre

Mondjátok, magyarok!

Mondjátok, magyarok,
mikor lobogózza fel
egy nagy, szent magyar akarat
a hallgatásba merült utakat?
Mikor dobban majd újra a szívünk,
s a mi ősi földünk
egy ütemre
a lábaink alatt?

Mondjátok, mikor
nem állítanak meg bennünket
többé a hazug ígéretek,
sem a gumibotok, sem a sortűzek?
Mikor lesz itt végre új, magyar világ,
melynek születése napját
együtt ünnepeljük meg?

Mikor lesznek itt végre boldog emberek,
akik hidakat emelnek
árnyalatból, dalból, pompás vasbetonból,
hogy összekössék végre örök időkre
testvért a testvérrel, magyart a magyarral?
Mikor lesz benne minden imánkban,
mikor válik hitté a családban
és lesz tantárggyá az iskolában
a HAZASZERETET?

Mikor örülnek újra
terhességüknek az anyák
és szülnek a Hazának
ezerszer ezer magyar gyermeket?
Mikor találja meg végre a magyar
testvérét, s önmagát?
Mondjátok, magyarok!

*N. László Endre író-költő elment, de itt hagyta hitét,
erejét! A LANT jeles szerzője volt.*

Műkedvelő írók, költők jelentkezését is várjuk! Az elfogadott írásokat közöljük!

Ára: 250,- Ft.